

ŽIVOT SE ZVÍŘATY

Péče o tělo i duši zvířat

**PES JAKO PŘÍTEL
I POMOCNÍK**

ŠVÝCARSKÁ KVALITA KONEČNĚ V ČESKÝCH MISKÁCH

HNO59709

- ✿ Dopřejte svému miláčkovi do misky prvotřídní krmivo švýcarské výroby

FIRSTANIMAL je ve Švýcarsku už ověřená značka, teprve teď se ale dostává na náš trh. FIRSTANIMAL vyniká způsobem výroby, díky lisování za studena totiž neztrácí vitaminy, stopové prvky ani minerální látky. Krmivo je navíc bez chemie a dochucovadel a obsahuje kvalitní maso ze švýcarských farem. Vašeho mazlíčka tak nebude trápit nafouklé břicho, a to bez ohledu na to, zda je o rodinného, pracovního či sportovního psa.

- ✿ Posílněný imunitní a lymfatický systém, krásná srst a spokojený jazyček jsou zaručeny

Kromě krmiva nabízíme také zdravé pamlsky bez obilí, sóji, bez chemie, dochucovadel, soli a cukru. Oblíbené jsou sušenky FIRSTANIMAL s rybím masem nebo kvalitní sušený žvýkáci produkt jako jsou vepřová střívka či vepřové ucho. A nezapomínáme ani na ekologii. Všechny obaly zmíněných psích dobrot jsou recyklovatelné či stoprocentně rozložitelné.

E-shop a více informací zde: www.firstanimal.cz

Jsme tu pro Vás také osobně na Praze 12, ulice Pod vinicí 21 (showroom/ výdejna) a on-line na Instagramu & Facebooku

NA PACHY PO ZVÍŘATECH

HNO58923

ALPIK.cz
bio & eko e-shop

Kupujte on-line
www.alpik.cz

Vybírejte na prodejně
30. dubna 3128/2b, Ostrava

Zavolejte nám
774 775 777

Jana Hrabětová
jana.hrabetova@economia.cz

VYTVOŘIT SI POUTO

Pojď si se mnou hrát," navrhl lišce malý princ. „Jsem smutný...“
„Nemohu si s tebou hrát," namítla liška. „Nejsem ochočená.“
„Co to znamená ochočená?"

„Je to něco, na co se moc zapomíná," odpověděla liška. „Znamená to vytvořit pouta..."

„Vytvořit pouta?"

„Ovšem," řekla liška. „Ty jsi pro mne zatím jen malý chlapec podobný statisícům jiných malých chlapců. Nepotřebuji tě a ty mě také nepotřebuješ... Ale když si mě ochočíš, budeme potřebovat jeden druhého. Budeš pro mne jediným na světě a já zase pro tebe jedinou na světě..."

A tak se Exupéryho malý princ a liška stali přáteli, byli tu jeden pro druhého, vytvořili si pouto. Stejně pouto, jaké odnepaměti pojí zvířata s lidmi, kteří se rozhodnou je přijmout za parťáky, součást své lidské smečky. V případech psů a koček, v Česku nejčastějších zvířecích obyvatel lidských příbytků, pak leckdy členy téměř rovnoprávné. Členy, jejichž příchod těší a odchod bolí. Zvlášť v případech, kdy je člověk sám a pes mu je po většinu času jediným společníkem.

O blahodárných účincích canisterapie jak na lidskou psychiku, tak motoriku snad nemůže pochybovat ani nejzatvrzelejší odpůrce zvířat. A pokud ano, následující stránky ho přesvědčí, že psi jsou víc než jen němě tváře, které nám díky nutnosti pravidelného venčení zajistí dostatek pohybu a jejichž zásluhou se v parku seznámíme s lidmi, s nimiž bychom se jinak míjeli bez povšimnutí.

Naším zvířecím parťákům, ať už je máme doma od jejich mládí, nebo k nám přišli z útulku, prostě vděčíme za mnohé. A tak není divu, že hledáme způsob, jak a kde se s nimi rozloučit, když nadejde čas. I na to přináší odpověď zářijový magazín Život se zvířaty.

Přeji vám příjemné a inspirativní čtení.

CANISTERAPIE: SPOLEČNĚ TO ZVLÁDNEME, ŘÍKAJÍ JEJICH OČI

Canisterapie, tedy léčba pomocí psa, nachází uplatnění u lidí nejrůznějšího věku i diagnóz. Dopustit na ni nedají jak v domovech pro seniory, tak léčebnách pro děti i dospělé. Ke slovu přichází i v rehabilitaci.

strany 4-5

START-UPY: JEN DOBRÝ NÁPAD A NADŠENÍ NESTAČÍ

Statistiky, které zveřejnila Evropská federace výrobců krmiv pro domácí zvířata, jasně ukazují obrovský potenciál zvířecího byznysu.

strany 6-8

DENTÁLNÍ HYGIENA: VYCEŇ ZUBY, ALE NEKOUSEJ!

S péčí o chrup je třeba začít už ve šteněčím věku.

strany 10-11

AKVARISTIKA: DOBRÁ RADA NEJEN PRO RYBU BOJOVNICI

Každé akvárium je jedinečný biotop vyžadující znalosti.

strany 12-13

POSLEDNÍ CESTA ZVÍŘETE: JAK JI ZVLÁDNOUT CO NEJLÉPE?

Smrt domácího mazlíčka bývá pro chovatele smutnou událostí, s níž se těžce vyrovnávají. Jakým způsobem se rozloučit a uchovat si vzpomínky na společné chvíle?

strany 16-17

SPOLEČNĚ TO ZVLÁDNEME, ŘÍKAJÍ JEJICH OČI

Bývají ztělesněním dobré nálady a v jejich očích se odráží věrnost i smysl pro lumpárny. A co teprve když ruka zajede do jejich měkoučkého kožichu. To se pak blaho násobí a lidskou i psí duši zaplaví klid a pohoda.

Text – Andrea Cerqueirová, Foto – Komunitní centrum Motýlek a Senior-komplex Třebešín

Canisterapie, tedy léčba prostřednictvím psa, nachází uplatnění u lidí nejrůznějšího věku i diagnóz. V Komunitním centru Motýlek na pražském Černém Mostě ji využívají pro děti od pěti let, dospívající a mladé dospělé s diagnózami Downův syndrom, autismus, mentální postižení či kombinované postižení. „Canisterapie je vhodná pro většinu klientů. Za své praxe jsem se setkala pouze s několika případy, kdy tato aktivita nebyla z různých důvodů vhodná nebo ji klienti odmítli,“ říká místní canisterapeutka Hana Nováková. Podle jejích slov je někdo se psem na stejné vlně hned, jinému to trvá déle a vhodné zacházení se musí nějakou dobu učit. „Proto je nezbytný neustálý dohled, musíme být připraveni případně okamžitě citlivě zasáhnout. Než se klient naučí se psem pracovat, terapeut je v jeho bezprostřední blízkosti. Tak může pohyby klienta korigovat, upravovat tlak při dotyku a podobně. Vysvětlujeme, co psa bolí, že se mu nesmí sahat do očí nebo do uší. Vždy postupujeme individuálně – tak, jak je u konkrétního klienta potřeba,“ vysvětluje Nováková.

Někteří klienti s hlubokou mírou autismu totiž psa nevnímají jako živého tvora, ale jako věc. Při práci s nimi proto musí být terapeut zvláště ostražitý. „Lidem, kteří mají ze psa strach, zpočátku dáváme příležitost sledovat při kontaktu s ním jiné osoby. Pozitivní vliv na navázání vztahu nebo zbavení se obav má i samotný pes, který jim například přinese hračku a vyzve je tím ke hře,“ říká Nováková. Tamním canisterapeutickým psem je Aura, fenka border kolie. „Jde o klidné, přátelské zvíře, velmi tolerantní i k případnému „nemotornému“ zacházení. Naším úkolem je zajistit, aby nikdy nedošlo k tomu, že by klient psovi ubližoval, byť třeba nevědomky. Vzhledem k tomu, že spektrum našich klientů je široké, nelze mít na úspěch terapie jednotné měřítko. Na začátku proto u každého pečlivě zmapujeme jeho potřeby a možnosti. Poté v individuálním plánu stanovíme cíle, k nimž postupně směřujeme tak, aby pro něj byla canisterapie přínosem,“ přibližuje proces canisterapeutka.

V případě klientů s pohybovými problémy, kteří mají spasmus končetin, se je v Motýlku snaží uvolňovat například prostřednic-

tivím hlazení, podáváním granulí z ruky, kterou je třeba cíleně otevřít, házením míčku s dopomocí. Oblíbené je vodění psa na vodítku. „U klientů s problémy v komunikaci se osvědčuje udělování pokynů. Je pro ně velmi motivující vyslovit povel správně. Tak, aby mu pes porozuměl a zadaný úkol splnil. Zvíře může interakci iniciovat a klienta tak vtáhnout do hry – například přinese gumu na přetahování, jemně do něj štouchne čumákem či dává najevo, že chce hladit. Pes také pomáhá odbourávat zábrany nebo strach. To, že na pokyn klienta splní požadovaný úkol, je pro mnoho z nich zcela nový pocit. Najednou jsou to oni, kdo udílejí pokyny, které někdo jiný plní,“ popisuje Nováková.

Do canisterapie jsou podle jejích slov zařazovány také interaktivní hry. „Ty vypadají podobně jako didaktické hry pro děti. Jed-

Terapeutickým psem se může stát téměř jakékoli plemeno, které podstoupí výcvik. Hojně jsou využíváni zlatí retrívrí či border kolie, patřící mezi vysoce inteligentní a zároveň velmi poslušná plemena.

na z nich spočívá například v tom, že se psovi schovávají do hry granule a on musí otevřít skříň a hledat je. To klientům pomáhá k rozvoji jemné motoriky, koncentraci, učí se rozpoznávat barvy, schopnosti porozumění a mnoha dalším dovednostem. Zároveň je to učí i trpělivosti, neboť jsou vedeni k tomu, aby nechali psa úkol dokončit," vysvětluje terapeutka.

Toho, co lze při canisterapii nacvičovat a rozvíjet, je podle jejích slov mnoho. „Pes je zde hlavním motivačním prvkem a je na terapeutovi, jak nabízených prostředků k procvičování potřebných dovedností klienta dokáže využít," zdůrazňuje. Nejlepším měřítkem v úspěšnosti je pak to, že rodiče klientů dostávají zpětnou vazbu – děti vyprávějí, jak se na setkání se psem těší a jak postupně zvládají i úkoly, které pro ně dříve byly problémem. Většina klientů na canisterapii dochází dlouhodobě a pravidelně každý týden, přičemž u někoho se výsledek projeví už po pár setkáních.

PŘENOS POZITIVNÍ ENERGIE

„Canisterapie má blahodárný vliv především na klienty, kteří jsou upoutáni na lůžko. Psa k nim položíme, přičemž jejich ruce kládeme na jeho tělo, srst," říká Aneta Stachová, sociální pracovnice v Senior-komplexu na pražském Třebešíně. Jedná se o pejsky, kteří prošli canisterapeutickým výcvikem, jsou klidní a umí navazovat kontakt se seniory. „Nejsou to žádní divočáci, kteří po člověku hned skáčou. Nechají si hodně líbit, plno našich klientů totiž nemá už takový cit v rukách, aby rozpoznali intenzitu pohlázení," upřesňuje Stachová. Díky kontaktu se psí srstí se seniorům zlepšuje motorika, canisterapie jim pomáhá i po psychické stránce. „Přináší jim radost, vidíme, že vnímají pozitivní energii, lépe pak reagují na personál a i dobře jedí," pokračuje sociální pracovnice a dodává, že radost je v domově patrná vždy, když se tam objeví jakékoliv zvíře. Plno klientů navíc doma psa mělo, canisterapii se jim tak vybaví milé vzpomínky na pěkné chvíle.

Jsou ale i tací, kterých je ovšem méně, nicméně je třeba je plně respektovat, v nichž by se – pokud by se k nim přivínil pes – z nějakého důvodu probudil smutek. Ti canisterapii nepodstupují. Ze začátku takových bylo v Senior-komplexu více. „Proto jsme ji tehdy částečně přerušili. Měli jsme tu vesměs klienty, kteří o pejsky přílišný zájem neprojevovali. S příchodem dalších klientů se to ale změnilo," vzpomíná Aneta Stachová. K přerušení canisterapie muselo dojít i v době pandemie koronaviru a souvisejícího lockdownu. „Celkově jsme aktivizační činnost přerušili, částečně jsme ponechali jen tu individuální. Příznivé ovšem je, že nyní, po té dlouhé pauze, canisterapie naše klienty o to víc nabíjí. Jsou rádi, že se něco děje, zvláště když vidí milého a přítulného pejska," dodává sociální pracovnice. Canisterapie probíhá jednou měsíčně, aby se na ni klienti těšili a nezevšedněla jim. Kdyby byla každý týden, mohla by se podle terapeutky stát rutinou.

RADOST PRO VŠECHNY

Canisterapeutickým psem se může stát takřka jakékoli plemeno, důležité je podstoupit canisterapeutický výcvik. Hodně jsou využíváni zlatí retrívrí nebo border kolie. Do Senior-komplexu docházejí externí spolupracovníci se dvěma psy. Do budoucna tam ještě plánují rozšířit canisterapii o malého pejska – čivavu či jorkšíra, kterého lze dát klientům na klín. Lidé, kteří si této terapie naplno

U dětí se canisterapie využívá nejenom v případě různých typů postižení, ale i v rehabilitační praxi. U autistů může pes dlouhodobým působením plnit roli prostředníka mezi jejich světem a okolím.

užívají, ji podstupují pravidelně, další se střídají. Zkrátka nepřicházejí ani ti, kteří mají psy spojené s nějakým negativním zážitkem, a proto se jich bojí. Canisterapii, pokud chtějí, sledují alespoň z dálky. „Provádíme jak individuální, tak skupinovou canisterapii. Při ní pejsek obchází klienty v místnosti, ti mu dávají pamlsky, hladí ho. A pak vždy ještě dlouho debatují, vzpomínají na své pejsky. Když zjistí, že druhý člověk měl stejné plemeno, jsou to diskuse dlouhé a živé," říká Aneta Stachová. Canisterapii by doporučila do každého domova seniorů. „Je úžasné pozorovat, jak klienti pokročí. Je to pro ně neskutečný zážitek, z něhož žijí ještě několik dní. Vzpomínají, vyprávějí o společně strávených chvílích rodinám, povídají si mezi sebou a těší se na další setkání se psím kamarádem," dodává s úsměvem Aneta Stachová.

Canisterapie seniorům pomáhá při rozvíjení motorické dovednosti, rozvíjí orientaci v prostoru a čase, podporuje verbální i non-verbální komunikaci, napomáhá soustředění a trénuje paměť.

ZVÍŘECÍ START-UPY: JEN DOBRÝ NÁPAD NESTAČÍ

Zhruba 88 milionů evropských domácností má domácího mazlíčka. Na starém kontinentu tak ve společnosti lidí žije přes 110 milionů koček a téměř 90 milionů psů, jen v Česku je chová 41 procent domácností.

Text – Miroslava Kohoutová, Foto – AnyoneGo, Hundebär, WoodKocoura

Obrat evropských firem vyrábějících krmiva dosahuje hodnoty necelých 22 miliard eur. Statistiky, které za loňský rok zveřejnila Evropská federace výrobců krmiv pro domácí zvířata, jasně ukazují obrovský potenciál zvířecího byznysu.

Také v Česku se o vstup na zvířecí trh snaží stále více firem. Někdy jen s vidinou zisku, snahou ukrojit si z tohoto velkého koláče, jindy je k tomu dovedou určité okolnosti: ztratí se jim pes a kvůli tomu vymyslí aplikaci. Onemocní jim zvíře a zjistí, že na trhu není krmivo, které by nemocnému domácímu miláčkově s důvěrou podali. Právě to přivedlo Markétu Táborskou k Hundebär. Dříve pracovala v marketingu, ale pak se vlivem okolností přehoupala do zvířecího byznysu. Začala vařit jídlo pro psy a poté i pro kočky. V té nejlepší kvalitě a podle receptů veterinářky, aby ho mohla jíst i zvířata se zdravotními problémy. Za čtyři roky, co se v byznysu pohybuje, se jí podařilo dostat svoje „zdravé sklenice“ do velkých i malých obchodů napříč celou republikou. Koupit se dají na Rohlíku, v Alze, v síti drogerií a také u některých veterinářů.

Přesto tato drobná žena, která už několik let tahá těžké krabice a jídlo vaří pro zvířata z masa, které je tak kvalitní, že si na něm častokrát pochutnává její partner v rizotu, říká, že zvířecí byznys není vůbec jednoduchý. Všem, kteří v něm chtějí podnikat, radí, aby si na začátku dobře vyhodnotili, jestli zvládnou tak velké sousto, jako je napojení na velké odběratele. „Firmu to může dostat do obrovského stresu,“ varuje. Výstižné jsou i její příběhy z pandemie. „Nebyly suroviny. Nedalo se sehnat obalové sklo, protože se vozí z Ruska a Ukrajiny, které byly úplně paralyzované. Běhala jsem po republice a sháněla, do čeho jídlo zabalím. Pak nastal výpadek masa a jeho cena vzrostla. Značně podražila také zelenina,“ popisuje situaci, během níž jí ale zároveň stoupala poptávka, protože lidé během pandemie začali více klást důraz na péči o zdraví domácích mazlíčků.

ORTÉZA PRO ČIVAVU I VLKODAVA

Jednou z hvězd, které v poslední době vyšly, je AnyoneGo. Český start-up, který pomocí 3D tisku vyrábí vozíky a ortézy pro han-

dicapovaná zvířata. „Vozíky tiskneme pro psy a kočky, ale dělali jsme také jeden pro kozu a poptávku jsme měli i na krocana a ortézu pro pštrosa,“ říká Martin Schenk, jeden ze zakladatelů firmy. V AnyoneGo vyrábějí i 60centimetrovou ortézu pro vlkodava, ale také ortézu o velikosti palce na ruce, která byla určena pro čivavu.

Za produkty je vidět mnohaletá práce. „Dnešní podoba vozíku je už čtvrtou verzí, a kdybyste viděla rozdíl mezi první a čtvrtou...! Je to, jako kdybyste porovnávala Trabant s Ferrari,“ usmívá se Schenk. V letošním roce získali za vozík designové ocenění Red Dot Design. „To potvrzuje, že pomůcky pro handicapovaná mohou být stoprocentně funkční, ale zároveň krásné,“ dodává.

V soutěži zaměřené na produktový design mezinárodní porota organizace Red Dot ocenila unikátní vozík české firmy AnyoneGo, vyráběný na míru konkrétnímu zvířeti na 3D tiskárnách. K dostání je ve čtyřech velikostech a pěti barvách.

Na začátku jim s vývojem pomáhal pes Luka. „Byla to taková naše Lajka. Na Lukovi jsme zjišťovali, jaké musíme udělat změny. To, že je vše v pohodě, jsme věděli, když se s vozíčkem rozběhl,“ vzpomíná Martin Schenk.

Firma, kde výrobu konzultují s českými fyzioterapeuty, se nyní nachází v bodě zlomu. Začíná totiž směřovat k výrobě vozíků pro lidi, což byl vlastně původní plán, s nimž majitelé společnost založili. „Nyní jsme ve fázi modelu. Máme ho vytištěný v měřítku jedna ku jedné. Ověřili jsme si, že designový návrh na počítači se dá uvést do praxe, a nyní budeme model přizpůsobovat reálnému použití,“ poodhaluje budoucnost firmy Schenk.

DO PÁTRÁNÍ SE ZAPOJUJE FIDDO

Psí aplikaci vymyslel David Navrátil poté, co se mu ztratily dvě fenky. „Bylo to neuvěřitelně dlouhých 11 dní hledání,“ vzpomíná podnikatel, který o aplikaci nazvané Fiddo říká, že je to jeho srdceční projekt.

Fiddo je vlastně sociální síť pro majitele psů – umožňuje jim sdílet fotografie, komentovat fotky ostatních, propojit se s dalšími zvířecími nadšenci, najít ztracené zvíře či se vzdělávat nebo prostřednictvím interaktivní mapy najít například veterináře. Aplikaci má staženou kolem 45 tisíc uživatelů a v současné době pracuje malý tým na vytváření její nové verze. „Asi nejzásadnější

budou nové funkcionality Fiddo dating a Fiddo gaming,“ poodhaluje chystané novinky David Navrátil.

SLEZ UŽ KONEČNĚ DOLŮ!

WoodKocoura, to je odpočívadlo pro kočky, z něhož budete své mňoukající potěšení jen těžko dostávat. Byznys Ondřeje Janouška, který se rozhodl opustit místo vedoucího jedné prodejny v centru hlavního města, se už sedm let točí kolem výroby designových kočičích stromů, škrabadel a odpočívadel.

Vše dělá ručně, s přesností na milimetr a pouze z přírodních materiálů. „Někdy ani nábytek pro lidi není tak kvalitně upravený,“ usmívá se truhlář z Mýta, který pečlivě obrušuje všechny praskliny, aby si kočky nezadřely třísky. A svou práci částečně přirovnává k sochařině. Realizace jednoho dvoumetrového stromu trvá kolem 50 hodin. „Jen detailní ruční navinování sisalového lana zabere jeden pracovní den a nátěry pak tři dny,“ vysvětluje. „Teď jsme měli možnost těžit i kmeny o váze 300 kil a obvodech kolem 100 centimetrů,“ přibližuje výrobu truhlář.

PRO MLSNÉ JAZÝČKY I OPUŠTĚNÉ LÁSKY

Na českém trhu v současnosti existuje ještě celá řada dalších zajímavých projektů, které mají na srdci zvířecí či chovatelovo blaho. Případně obojí.

“

Někdy ani nábytek pro lidi není tak kvalitně a pečlivě upravený jako naše stromy pro kočky.

INZERCE

KERAMOST!
POCTIVÉ ČESKÉ STELIVO PŘÍMO OD VÝROBCE

MIKEŠ CATBOY
100% organic

novinka na trhu

- * 100% organic
- * přírodní barva
- * jemná zrnitost
- * hrudkuje a spoří

BRC
CONSUMER PRODUCTS CERTIFIED

ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001
CERTIFIKOVANO
ZUS

MIKEŠ
ASIKES
MIKEŠ
BENKO

www.steliva.cz

HIN059546

Animal Cake: Dort pro psa či koně v podobě polotovaru. Michaela Smrčková prodává suché dortové směsi pro zvířata. Do směsi stačí přidat horkou vodu a počkat, až ztuhne a vytvoří dortový korpus. Ten pak stačí jen ozdobit tím, co má zvíře nejraději.

Dogsie: Matyáš Dřevo a Tomáš Pokorný již několik let vsázejí na koncept předplatných balíčků s překvapením. „Je spousta lidí, kteří překvapení mají rádi, ale hodně lidí si kvůli tomu pamlsky Dogsie nekoupí. Z toho důvodu to držíme v tajnosti jen na začátku měsíce, než si ho všichni milovníci překvapení rozbalí,“ vysvětluje Matyáš Dřevo. Balíčky si ročně otevrou tisíce zákazníků a část zisku putuje i na dobročinné účely. „Zaslali jsme téměř 400 tisíc korun našim neziskovým partnerům, kteří se starají o nemocné, staré, opuštěné či týrané pejsky,“ potvrzuje zakladatel.

HolidayCat: Kdo potřebuje odjet na služební cestu či dovolenou a hledá chůvu pro svou kočku, měl by znát firmu HolidayCat Nikolky Hrazdirové. Kočky jsou totiž fixované na své místo, a proto se o ně profesionální hlídačky starají u nich doma. Každý den je na-

krmí, pohrají si s nimi, vyčistí záchod. Majitelům poté pošlou zprávu a fotografie, aby si mohli užívat dovolenou v klidu a bez obav.

Pejskonožky: Ondřej Richter přišel s nápadem, jak mít svého psa stále u sebe. V tomto případě na ponožkách. Stačí zvíře vyfotit, vybrat design ponožek, nahrát fotku a čekat na doručení zásilky. Z každých prodaných ponožek navíc putuje 25 korun na pomoc psům v nouzi.

Re.Bruns: To jsou designové obojky a vodítka z recyklovaných materiálů. Majitelkou je Victoria Židková, která s výrobou ekologických obojek a vodítek začala jako první v Česku. Nyní začíná Re.Bruns vyrábět i produkty z korku.

Zolly Dog Bakery: Za zvířecí pekárnu plnou zdravých dobrot pro domácí mazlíčky stojí manželé Yveta a David Páleníčkoví. Pamlsky vyrábějí dle vlastních originálních receptů, používají na ně suroviny dle přísných pravidel zdravé výživy a zcela bez konzervantů. Řadu z nich mohou ochutnat i páníčci. Vyzkouše-no na vlastní kůži.

*Zdravou stravu
Hundebar ocení
psi i kočky. Ty pak
s plnými břísčky
vysplhají do svého
stromu, odkud, jak
je kočkám vlastní,
bedlivě pozorují okolí
či spokojeně spí. Dolů
je nejspíš dostane jen
zvědavost nebo hlad.*

KVALITNÍ ŽIVOT NEMUSÍ BÝT JEN VÝSADOU LIDÍ

Dáváte-li zvířeti kvalitní krmivo obsahující hodně vitaminů a minerálů, nemusí užívat doplňky výživy, říká Miroslav Sadílek, výkonný ředitel VITAR Veterinae. Podle něj ale mohou doplňky stravy u mnoha zvířat úspěšně předcházet různým onemocněním.

Text – Miroslava Kohoutová, Foto – archiv Miroslava Sadílka

Vitaminy, minerály a podobné přípravky lidé užívají ve velkém. Jak je to v případě jejich domácích mazlíčků?

Situace není identická. Zatímco lidé doplňují vitaminy a minerály vědomě a především preventivně, u svých zvířat se o doplňky výživy začínají většinou zajímat až v případě, kdy nastane nějaký zdravotní problém. Pokud pes nebo kočka neprojevují příznaky zdravotních potíží, necítí potřebu cokoliv řešit. Přitom stejně jako v případě doplňků stravy u lidí lze jejich správným užíváním docela dobře předcházet různým onemocněním. Jak naši mazlíčci stárnou, je potřeba myslet na jejich zdraví intenzivněji. Nejčastějšími komplikacemi především u starších psů a velkých plemen bývá artritida, artróza, případně dysplazie. Všechno jsou to onemocnění pohybového aparátu a u nich dokáže dobrá kloubní výživa dělat divy. Nedokáže sice tato onemocnění vyléčit, ale velmi dobře mírní jejich projevy. Zvířata se již po pár týdnech pohybují výrazně lépe, jejich bolesti ustupují a jejich zdravotní stav se celkově zlepšuje.

Doporučujete tedy přípravky na klouby používat i preventivně? Tedy ještě dříve, než zvíře začne mít problémy?

Rozhodně ano, zvláště u středních a velkých plemen psů, řekněme od velikosti retrievera. Od jejich pátého roku věku doporučuji alespoň jednou ročně zařadit tříměsíční kúru kloubní výživy. Správná kloubní výživa by měla obsahovat složky, jako jsou glukosamin, chondroitin, MSM (methylsulfonylmethan, který působí na zpevnění šlach a vazů – pozn. red.), kolagen a kyselina hyaluronová. Já osobně doporučuji, aby obsahovala také nějakou látku tlumící bolest. Velmi dobře se osvědčil extrakt z rostliny Boswellia Serrata.

Pokud zvířeti kupuji kvalitní krmivo, je vůbec potřeba mu ještě dávat vitaminy a minerály?

Pokud mu dáváte kvalitní krmivo, které obsahuje hodně vitaminů a minerálů, pak opravdu nemusíte užívat doplňky výživy. Ne každý si však může dovolit svým zvířatům denně vyvařovat, přidávat do masa zeleninu nebo kupovat super prémiové krmivo. Pro tyto případy doporučuji sáhnout po nějakém univerzálním multivita-

minu. Často je ve formě želé a stačí jedna kostička denně. Je to důležité především pro jejich imunitu.

Doporučil byste podávat doplňky stravy u štěňat a březích fen?

U březích fen doporučuji doplňovat běžné vitaminy a minerály, po narození štěňat se situace trochu mění. Pokud fena kojí, pak je velmi žádoucí doplňování především vápníkem a dalšími minerály, jako jsou železo, zinek, fosfor a další. Vápník, který v mateřském mléce předává štěňatům, je základní stavební složkou kostí, je nezbytný pro jejich zdravý vývoj, ale také v pozdějším věku zvířete pro udržení jejich pevnosti. Podobně jako u lidí. Velmi dobrou kombinací s vápníkem jsou pivovarské kvasnice, které jsou výborné pro správný vývin štěňat a koťat. Zlepšují také chuť k jídlu.

Existují nějaké přípravky, které nahradí odstraňování zubního kamene u veterináře?

Zubní kámen je velkým problémem především menších plemen psů. Způsobuje ho dlouhodobé usazování zubního plaku na zubech, který se mění na zubní kámen. Pokud tento problém dlouhodobě neřešíme, může dojít k úplnému vypadání zubů. Kromě zmíněného mechanického odstranění kamene u veterináře můžeme preventivně použít přípravky s obsahem mořské řasy *Asco-phyllum Nodosum*, která brání usazování zubního kamene na zubech, a dokonce částečně změkčuje již vytvořený zubní kámen, který pak lze snadněji odstranit i doma.

Mnoho chovatelů má problém do psa dostat jakoukoliv tabletu. Existuje i pro ně nějaké řešení?

Tohle byl vlastně impuls, proč jsme začali vyvíjet a vyrábět doplňky výživy pro zvířata. Tehdy, mluvím o roce 2013, na trhu téměř nebyla jiná forma než tablety. Začali jsme vyvíjet kloubní výživu ve formě sirupu a za cíl jsme si dali vyvinout velmi koncentrovanou formu se správným poměrem účinných látek. Především jsme chtěli, aby zvířatům sirup chutnal a neodmítala ho jako tablety, což samozřejmě zjednodušuje život i jejich chovatelům.

Miroslav Sadílek, výkonný ředitel společnosti VITAR Veterinae, české firmy založené ve Zlíně roku 2014.

VYCEŇ NA MĚ ZUBY, ALE NEKOUSEJ

Dentální hygiena je pojem, který se v českém slovníku zabydlel vcelku nedávno. Ve většině případů je ale spojován s péčí o chrup lidský. Že je zapotřebí starat se i o zuby našich čtyřnohých přátel, to se do povědomí zatím dostává jen zvolna.

Text – Andrea Pitronová, Foto – Shutterstock

Problémy s chrupem jsou u psů běžnější, než by se mohlo zdát. Na rozdíl od lidí však největší lapálie nezpůsobují kazy, ale zubní plak. Zanedbané zuby nejenže vedou k zápachu z tlamy, zvíře krvácí, zuby ho bolí, může však také dojít ke ztrátě zubů, zánětům a rozšíření infekce do celého těla s vážnými následky. Péči o psí zuby proto není radno podceňovat.

Dentální prevence může mít mnoho podob, každý pes má svoje preference a specifika a svému majiteli „dovolí“ něco jiného. Podle zvěrolékařů je s dentální prevencí nejlepší začít hned od štěněte a podobně jako u malého dítěte ho nejprve zvykat na to, že se zuby něco dělá. V oblasti psí dentální hygieny je nejúčinnější čištění zubů, ale přestože to veterináři majitelům důrazně doporučují, jen malá část z nich si tuto radu opravdu bere k srdci.

TRPĚLIVOST A POCHVALA

„K nácviku čištění zubů je potřeba nejdříve vašeho čtyřnohého přítele správně připravit. Už v raném štěněčím věku ho naučte na budoucí čištění tím, že se budete dotýkat jeho zubů, pysků a prohlížet mu dutinu ústní,“ radí na svém webu například brněnská veterinární lékařka Markéta Švarcová.

Zvířata je dobré zvykat na otevírání tlamy pokud možno hrou formou a nešetřit pochvalou. Je to vhodná příprava nejen na čištění zubů, ale také na návštěvy u veterináře. Aby si malí pejsci zvykli na čištění zubů, je dobré dásně nejprve masírovat pouze prstem, bez kartáček.

Pokud je masáž přijata, zkuste zubní kartáček. Na trhu jsou k prvnímu čištění k dispozici prstové zubní kartáčky, které mohou být vhodným přechodem ke speciálnímu psímu zubnímu kartáčku. Ten má rozdělené štětiny a zuby čistí zároveň z přední i zadní strany. Svoji službu však udělá i měkký dětský kartáček. Začíná se s předními zuby, kartáčkem se provádějí jemné krátké pohyby – na kartáček není dobré tlačit. Zpočátku stačí vyčistit jeden dva zuby a postupně jejich počet zvyšovat. Je přirozené, když se pes pokouší kartáček kousat, ale je nutné mu v tom

“

Už v raném štěněčím věku naučte svého psa na budoucí čištění tím, že se budete dotýkat jeho tlamy, pysků a ústní dutiny.

zabránit, stačí přitlačit líce k dásni – nebolí to a kousání kartáčku to účinně zabrání.

Důležité je, aby nácvik návyku probíhal denně, jemně a se spoustou chvály, aby se pes péče o zuby nebál. A nevzdávat to. Chovatelé potvrzují, že většina psů si na čištění časem zvykne.

Pomáhají v tom i psí zubní pasty, které čištění zubů zpříjemňují. Neobsahují fluor a na trhu jsou i ty s nejrůznějšími masovými příchutěmi. Lidské pasty pro psy naopak v žádném případě vhodné nejsou. Doporučovaný interval pro čištění zubů je pak jednou denně, nejlépe po večerním krmení.

Výrobci vycházejí vstříc i většímu pohodlí při dentální hygieně psů (a koček), a tak je možné pořídit také speciální, dvouhlavý sonický kartáček. Prodává se v různých velikostech podle velikosti zvířete a většinou se vyznačuje velmi tichým chodem, proto ho zvířata dobře přijímají. Navíc masíruje dásně a účinně tak předchází parodontóze.

KDY POMŮŽE ODBORNÍK?

Netřeba dodávat, že s čištěním začínáme pouze v případě, že jsou zuby zcela zdravé. Pro ty, kdo chtějí začít s domácí dentální hygienou u dospělého psa, je proto nejlepší nejprve navštívit veterináře. V případě, že se zubní kámen už vytvořil, čištění zubů kartáčkem nepomůže. Veterinář zuby prohlédne a pro odstranění zubního kamene doporučí přístrojovou dentální hygienu ve své

ordinaci. Ta se provádí v celkové anestezii psa se zajištěním dýchací cesty pomocí intubace a napojením na monitor životních funkcí. Veterinář nejprve zhodnotí stav dutiny ústní a pak pomocí ultrazvuku odstraní zubní kámen nejen z viditelných částí zubu, ale také z prostor zasahujících pod dásně. Pomocí speciální leštící pasty pak vyleští sklovinu, aby se v rýhách po zubním kameni plak co nejméně usazoval. Celý proces trvá přibližně hodinu a zhruba 24 hodin poté je třeba dodržovat speciální klidový režim a krmit psa měkkou stravou. Zuby mohou být po takové generální očiště pár dní citlivé, ale v každém případě je to dobrý start pro zahájení domácí péče o chrup.

JAK NA TO, KDYŽ PES NESPOLUPRACUJE?

Pokud chcete začít čistit zuby již dospělému psovi, vsadte na pozvolný a trpělivý postup a vydatnou dávku pochvaly i při sebe-menším úspěchu. Je ale třeba se připravit i na to, že u některých dospělých jedinců se to nemusí podařit vůbec.

Pokud pes čištění zubů vůbec netoleruje, neměl by to být důvod k tomu, spustit péči o chrup zvířete zcela ze zřetele. Je dobré si přitom uvědomit, že i obvyklé žvýkání je zároveň přirozená prevence usazování zubního plaku – napomáhá jeho stírání a také tvorbě slin. Navíc žvýkání pejsky uklidňuje, uspokojuje jejich žvýkací reflex a působí proti stresu. Na to vsázejí výrobci

žvýkacích pamlsků. Většinou mají speciální tvar a obsahují látky, které plak aktivně rozpouští. Ovšem aby taková dobrůtka byla účinná, musí vydržet alespoň 20 minut, než ji pes rozkouše. Má to ale jeden háček, svoji preventivní funkci žvýkací pamlsky plní jen u zvířat bez vad skusu a bez vypadaných zubů. Pro ty ostatní stojí za to vyzkoušet například krmné granule pro prevenci usazování zubního plaku a kamene. Mohou být nasazeny jako jakási dentální dieta, či dokonce využívány jako dlouhodobé krmení. Dalším pomocníkem při péči o zuby může být enzymatická zubní pasta s nejrůznější masovou příchutí, obsahující kromě enzymů, které plak nabourávají, i minerální abrazivní složku. Některým chovatelům se zase osvědčilo pravidelně přidávat do krmení mořskou řasu, která také enzymaticky odbourává plak a tím i snižuje zápach z tlamy. Mimo to jsou na trhu k dispozici nejrůznější ústní vody a gely, ale zkušenosti s nimi nejsou jednoznačné, poměrně často je psi netolerují kvůli jejich specifické chuti.

V každém případě je dobré mít na paměti, že na péči o psi zuby není nikdy pozdě. V těžších případech stojí za zvážení návštěva specialisty – veterinárního stomatologa, který provádí podrobnější vyšetření chrupu, je vybavený i na náročnější a speciální zubní zákroky a odborně poradí s domácí péčí. Pohoda psa je přitom prioritou. Vždyť kdo by chtěl mít doma mrzutého psa s bolavými zuby?

JAK POZNÁM, ŽE ZUBY MÉHO PSA VYŽADUJÍ ZVÝŠENOU POZORNOST

- » Nažloutle nahnědlé usazeniny na zubech
- » Jasně červené dásně
- » Krvácení z dásní
- » Nepřirozená tvorba slin
- » Změněné, váhavé stravovací chování
- » Jednostranné žvýkání
- » Páchnoucí dech
- » Tření nebo škrábání tlamy

Podle veterinářů už ve věku čtyř let trpí problémy s chrupem až 85 procent psů. K nejčastějším příčinám těchto problémů patří plak a zubní kámen. A právě za to může podceněná dentální hygiena.

DOBRÁ RADA NEJEN PRO RYBU BOJOVNICI

„Vzala jste rybičku na procházku,“ mrkla na mě rošťácky vtipná kavárnice s pohledem upřeným na sáček s rybičkou, který jsem svírala v ruce. Za okny panoval mráz a na zemi leželo pět centimetrů sněhu. A přede mnou stála první chovatelská výzva.

Text – Andrea Pitronová, Ilustrační foto – Shutterstock

O chovu rybiček jsem netušila zholu nic. Své krásné závojnaté rybce jsem tedy pořídila skleněnou kouli, pěkné kamínky i živou rostlinku a zásobila se dvěma krabičkami sušeného krmení. Nejvíc pozornosti jsem věnovala výběru místa pro kulaté akvárium – nakonec skvěle ladilo s mým retro kuchyňským stolem. Bořek Stavitel, jak bojovnici pojmenoval můj tehdy dvouletý synovec, brázdil akvárium a představoval skvělou dekoraci. Když mi přišel smutný, dokoupila jsem pár malinkých kamarádek jiné rasy, o kterých brigádnice ve zverimexu tvrdila, že si budou s Bořkem rozumět. Rozuměly, ovšem jen do té doby, než ho asi po týdnu přestaly bavit, a zatímco já si vychutnávala ranní kafe s croissantem, ukousal některým ploutvičky.

Ještě horší to bylo, když jsem na týden odjela a o ryby se starala kamarádka. Její péče byla cítit po celém domě, koule byla plná mléčně zbarvené tekutiny, ve které se jako v hororu občas zlověstně mihla Bořkova ocasní ploutev. Abych to zkrátila, akvaristka se ze mě nestala. Po pár měsících urputných bojů o blaho zvířete a dvou poradách se znučenou brigádnicí jsem plna soucitu s oranžovým Stavitelem rybičku do zoo obchodu vrátila jako nevhodný dárek.

BEZ ZNALOSTÍ TO NEJDE

Kdeže bych tenkrát věděla, že každé akvárium je jedinečný biotop a že i jedna ryba potřebuje více než jen pár vloček sušeného krmení jednou denně. Stačilo trochu zabojovat, nevzdat to a obrátit se na jiné informační zdroje, než ke kterým jsem se upírala. Nejsem velký fanoušek sociálních sítí, ale v jednom jejich příznivcům musím dát za pravdu. Ve sdružování lidí se stejnými zájmy jsou geniální. Máte doma třeba ryбку zvanou bojovnice? Stačí se jen připojit do facebookové skupiny a už víte, že pochází ze sladkých vod tropické jihovýchodní Asie, a tak má ráda teplo a živé rostliny, o ty umělé si může poranit ploutve, a mělo by se jí topit i svítit. Je to úplná věda a vůbec to nekoresponduje se sporými informacemi, které jsem získala od slečny v zoo obchodě. Vypadá to, že konkrétně „rybičkáři“, jak jsem si je soukromě pokřtila, jsou

dost fajn lidi. V otevřených skupinách si radí a posílají tipy pro začátečníky i pokročilé vlastníky mořských akvárií, zdarma nabízejí odchované rybičky nebo akvarijní rostliny. Mladší ročníky zveřejňují na YouTube videa pro úplné začátečníky a na Instagramu jsou dechberoucí fotky z domácích podvodních mikrosvětů.

Na sociálních sítích „jede“ i prodej použitých akvaristických potřeb, také většinou s řadou odborných doporučení. Mimo chodem – často na nich zaznívá i kritika prodáváčů obchodů se zvířaty, s příběhy, kdy na neodborné rady doplatila zvířata životem.

Koronakrizе navíc virtuální propojení akvaristů ještě posílila. Akvaristické kroužky a zájmové, často neformální skupinky, které si jednou za měsíc zašly K Vodníkovi „na jedno“ a probíraly tam problematiku skalárů, terčovců či krevetek, musely být s pár přestávkami více než rok na suchu. O to víc vířily oceán internetu. Kdybych snad chtěla do vod akvaristiky ještě jednou vstoupit (nikdy neříkej nikdy), rozhodně zapluji i na internet a do sociálních sítí a vyloučím si pro jistotu i rady ostřílených, i když anonymních odborníků.

Kolik rybek se vejde do akvária? Chovatelé se obvykle drží základní poučky, že na každý centimetr rybičky je třeba jeden litr vody. Kromě počtu rybiček v akváriu je ale třeba vědět, které rybky se spolu nesnesou.

NA VELIKOSTI AKVÁRIA I KOMBINACI RYB ZÁLEŽÍ

Při chovu rybiček je třeba myslet na kvalitu vody, vhodné rostliny, správné filtrování i dostatek prostoru. „Jinak je chov rybiček rozhodně méně náročný než péče o psa nebo kočku,“ říká Oldřich Šimeček, jednatel společnosti Sera CZ s.r.o.

Text – Andrea Cerqueirová, Foto – archiv Oldřicha Šimečka

Co říkáte začátečníkům, kteří si chtějí domů pořídit svoje první akvárium s rybičkami?

Říkám, že rybičky nevyžadují denní péči, nepotřebují vaši společnost a nemusíte je venčit jako třeba psa. Sice si je nemůžete pohladit, ale dokážou vás uklidnit, neboť se jedná o lадné a krásně barevné tropické tvory pocházející z Asie nebo Jižní Ameriky.

A máte pro ně i základní praktické rady?

Když si člověk rybičky pořídí, je třeba ponechat je tak den ve vodě, ve které si je přinesl. Je to proto, aby měly čas se aklimatizovat. Důležitá je velikost akvária – čím větší, tím méně péče vyžaduje. Ryby jsou zvyklé žít v potocích, rybnících, jezerech nebo řekách, kde je na jednoho živočicha velký poměr vody, proto je dobré pamatovat, že v akváriu by pro sebe jedna ryba na centimetr své délky měla mít alespoň jeden litr vody. Pro začátečníka je ideální akvárium o velikosti 80 litrů. Zároveň je třeba, aby ho měl kam dát, aby ho připravený stůl unesl. Pamatovat je třeba i na to, aby alespoň jedna strana akvária byla zatemněná. Jakmile jsou totiž rybičky v celé skleněné nádobě, navíc třeba oválné, působí jim to stres. Důležité je nevybírat tyto živočichy podle barev, musí k sobě totiž pasovat tím, jaká voda je pro ně vhodná.

Nestačí jen voda z kohoutku?

Standardní voda z kohoutku je v zásadě neutrální, přičemž většina ryb potřebuje hodnoty mezi pěti až šesti pH kyselosti. Vhodnou vodu je třeba upravovat prostředky, které jsou k dostání na trhu (např. Aquatan). Voda ze studen může být víc měkká, či naopak tvrdá, takže tam je třeba úprava tvrdosti. K zjištění slouží testy vody. Jakoukoliv vodu je zároveň třeba přibližně jednou za čtrnáct dní vyměňovat, ale jen částečně, tak z dvaceti až

třiceti procent – kdyby byla vyměněna celá, zničilo by to užitečné bakterie, které rybám pomáhají. K dosažení potřebné kyselosti či tvrdosti je dobré dát do vody rašelinu. Rostliny jsou další položkou, na kterou je třeba při chování rybiček myslet. Do určité míry totiž čistí akvárium, které je znečišťované rozkládajícími se rybími výkaly a slouží i jako úkryt pro ryby. Důležité je také osvětlení. Z tropických zemí jsou ryby zvyklé na dvanáct hodin světla a dvanáct tmy, proto je dobré nařídít jim zapínání a vypínání osvětlení v podobném poměru. Pro rostliny v akváriu je podstatné i spektrum osvětlení. Je dobré nezapomínat na správné nastavení filtračního zařízení – když u osmdesátilitrového akvária filtrujete například třicet litrů vody za hodinu, je to málo. Sou-

“

Rybičky si sice nemůžeme pohladit, díky své krásě a lадnosti nás ale dokáží hezky uklidnit.

částí filtru by měla být i UV lampa. A samozřejmě vhodná krmiva, dnes s trendem jako v přírodě – Natur. Tedy bez barviv, konzervačních látek a chemie, z obnovitelných zdrojů, jako je hmyzí moučka místo moučky rybí.

O kolik náročnější je chovat ryby v jezírku?

Platí v podstatě stejná zásada jako u akvária – čím větší jezírko, tím je to jednodušší. Je ale třeba myslet na to, aby ryby přežily zimní měsíce. Proto je důležité, aby jezírko bylo alespoň metr hluboké a nezamrzlo.

Vaše společnost vyrábí krmiva, nabízí nejrůznější produkty spojené s chovem rybiček i různé rady. Lze tedy říct, že poskytujete komplexní servis.

Je to tak. Lidé nám dokonce píšou či volají svoje dotazy, na které na webu Sera.de odpovídáme. Ptají se většinou, jak mají reagovat, když se stane něco nečekaného. Nejčastěji je trápí, že ryby přestaly žrát nebo lapají po dechu. Mnohdy to je kvůli jedovatému prostředí, které se v akváriu vytvořilo třeba z rybích výkalů, jež je nutné – jak už jsem uvedl – rychle odstranit vyčištěním. Pak vám ryby budou přinášet radost.

Oldřich Šimeček,
jednatel společnosti
Sera CZ.
Společnost Sera
se na světovém
akvaristickém trhu
pohybuje již 50 let.

MISKO, OTEVŘI SE, ZÁCHODE, SPLÁCHNI

Také zvířata jdou s dobou. A někdy dokonce i rychleji než jejich majitelé. Chlupáči mají samočisticí záchody, žerou z misek, které se před nimi jako na povel otvírají, a jejich pelíšek si sám reguluje teplotu. A když je páníček unavený, zastoupí ho vrhač míčků nebo neposedná interaktivní kost. Jen ten útěk z domova už není ve zvířecím světě taková zábava, jako tomu bylo dřív.

Text – Miroslava Kohoutová, Foto – Shutterstock, Wickedbone, iFetch, Doglog.cz, Reedog.cz, SureFeed

GPS lokátor

Moderní technologie nepřejí chronickým útěkářům. S GPS lokátorem majitel vždy ví, kde se jeho neposlušný mazlíček nachází, a zná i rychlost a historii jeho úprku. Při výběru je dobré dbát na kvalitu provedení, voděodolnost zařízení a způsob nasazení. Zvláště majitelé, kteří dávají přednost silnějším obojkům, mohou mít s nasazením některých typů problém.

Interaktivní kost

Obyčejné kosti už jsou nuda. Nyní jsou trendem ty interaktivní. Pohybují se, vydávají zvuky a zvíře zabaví přesně ve chvíli, kdy je to nejvíc potřeba. Třeba během pracovní videokonference nebo když je mazlíček doma sám. Kost se ovládá pomocí mobilní aplikace, pohybovat se může různou rychlostí a různým směrem a je odolná vůči skusu i poškrábání.

Vrhač míčků

Hráči baseballu, tenisté a psi. Je jasné, že z této skupiny potřebuje vrhač míčků každý. Stačí pouze nastavit interval a vzdálenost a pak už jen nechat chlupáče, aby se pořádně vyběhal. Interaktivní hračka mazlíčka zabaví a ještě ho udrží v kondici. Třeba na ten útěk s „džípískou“ na krku.

Termoregulační pelíšek

Pelíšek, ve kterém není nikdy vedro ani zima. Sensory snímají okolní teplotu a na její výkyv reagují ohřevem nebo ochlazením. Vše se dá ovládat pomocí mobilního telefonu, do něhož se zároveň ukládají informace o tom, jak dlouho zvíře odpočívá. A odpočívat může královsky. Pelíšek totiž tlumí i zvuky z okolí.

Kočí záchod

Stále voňavo a vždy uklizeno. Něco, o čem lidské toalety mohou jen snít. Moderní samočisticí kočí záchody eliminují odpad a ještě v mobilu upozorní na naplnění odpadního boxu nebo když je potřeba doplnit stelivo. Některé se v noci, pro ještě větší záchodový komfort, automaticky rozsvítí. No nechtěli byste být kočkou?

Automatická miska

Konec přetahování se o misku. Automatické dávkovače vody a jídla ochrání obsah před hmyzem, nečistotami a udržují krmivo čerstvé a voňavé. Některé se dají ovládat prostřednictvím mobilní aplikace, z níž lze nastavit například krmná dávka. Existují také typy, které snímají mikročip zvířete, a otevrou se pouze konkrétnímu chlapčovi. Ideální pomocník do domácností s více zvířaty.

TRENDY VE ZVÍŘECÍM POHŘEBNICTVÍ

Domácí mazlíčci řadu lidí provázejí po velkou část jejich života, stávají se rovnoprávnými členy domácnosti. Je-li navíc zvíře jediným společníkem osamělého člověka, bývá citové pouto opravdu velmi silné a rozloučení s ním je o to těžší.

Text – Andrea Pitronová, Foto – Shutterstock

Když umře zvíře, zvláště takové, které bylo někomu hodně blízké, říká se, že odchází za duhový most. Tam na něj prý čeká zvířecí ráj.

Je to jako u lidí. Konec přichází buď zvolna, nebo zcela nečekaně. V každém případě je ale dobré zamyslet se včas nad tím, co přijde, až nastane. Psychologové v takových, pro některé majitele velmi traumatických životních situacích doporučují rozloučit se rituálem. Může mít mnoho podob, stejně jako láska ke zvířecímu členu lidské smečky.

VE STÍNU POD JABLONÍ

Stále ještě přetrvává starý zvyk najít zvířeti k věčnému odpočinku klidný kout na vlastní zahradě. Místo, které bude tichou vzpomínkou na společně strávené dny. Možné to je, ale vyhláška číslo 82/2014 Sb. přesně definuje, jaké podmínky musí dané místo splňovat – například musí být vzdálené nejméně 200 metrů od vodního zdroje, 100 metrů od nejbližší stavby pro bydlení nebo pro rodinnou rekreaci a pozemní komunikace, s výjimkou příjezdové pozemní komunikace, a 50 metrů od hranice sousedního pozemku. Jasná pravidla jsou předepsaná i pro velikost výkopu, pro obal – je třeba, aby byl v půdě rozložitelný – a označení místa pohřbeného zvířete a další náležitosti.

Pokud však majitel zvířete žádný takový pozemek nevlastní, nemůže kadáver, jak je odborně označováno mrtvé tělo zvířete ze zájmového chovu, uložit někde na mezi nebo v lese, kam s ním chodil na procházky.

„Zakrslého bílého králíka jsem si do svého malého bytu pořídila ve svých 26 letech, a že se mnou bude domácnost sdílet celých 12 let, jsem tehdy vůbec netušila,“ vzpomíná Anna Zetková z Olomouce. To, že je ve své kategorii věkovým rekordmanem, jí potvrdili i v veterinární klinice, kam ho s těžkým srdcem kvůli nemoci musela odvézt. „Je to už mnoho let, jen ho uspali a hotovo. Bylo to tak rychlé... A králíčka, který mi v mé single domácnosti po dlouhé roky dělal skvělého parťáka, si tam prostě nechali,“ vzpomíná Anna a dodává, že tehdy ani netušila, jak jinak by

se to dalo udělat. Stejně jako celá řada dalších lidí chovala mazlíčka v bytě a o rozloučení s obřadem pro ušatého kamaráda pod vlastní jabloní si mohla nechat jen zdát.

Dnes už jsou přístup veterinářů, nabídka služeb i dostupnost informací mnohem lepší. I nadále mohou sice lidé nechat zvířátko v ordinaci či na klinice, kde naposledy vydechlo, nabízí se ale i využití zvířecího hřbitova nebo krematoria.

CITLIVÁ A DISKRÉTNÍ POMOC

Protože smrt domácího mazlíčka je v každé rodině smutnou událostí a často hned není jasné, jak s ním bude naloženo dál, jsou

Pokud chcete uložit ostatky svého domácího mazlíčka ve své zahradě u domu, který po mnoho let hlídal, není to tak jednoduché. Je totiž třeba splnit mnoho podmínek daných vyhláškou.

Schránky pro uložení zvířete na jeho poslední cestu, urny i náhrobky nemusí být nutně kýčovitě. V nabídce dnes jsou i decentní výrobky z ušlechtilých materiálů, jako jsou kov, dřevo či kámen.

služby krematoria a možnost ostatky někam dočasně umístit vítané. Výhodou také je, že tyto instituce většinou nabízejí okamžitou pomoc. Eutanazie v domácím prostředí je velmi oceňovaná a odborná služba, která je na telefonu nonstop po celý den. Zvíře lze „uspat“ za přítomnosti majitele či jen kdykoliv během dne i noci vyzvednout jeho ostatky. Majitelé tak získají čas potřebný na to se rozhodnout, jak bude poslední rozloučení s jejich mazlíčkem vypadat a kde bude uložen.

VYBERE SI KAŽDÝ

„Zřejmě miluji zvířata proto, že mi srdce zlomí jen jednou – když odejdou za duhový most,“ píše Roman Semmelmayr, jeden z příspěvů do internetového fóra vídeňského hřbitova pro zvířata, a naznačuje, že pro mnohé není loučení se zvířetem o moc jiné než to s člověkem. Tomu také odpovídá současná nabídka krematorií a hřbitovů. Ty diskrétně a s empatií nabízejí schránky pro uložení zvířete na poslední cestu, urny i náhrobky.

Kdo by čekal jen samé velké kýče, mýlí se. V nabídce jsou decentní výrobky z ušlechtilých materiálů, jako jsou dřevo, kov či kámen. Cynika tak snad může potěšit jedině zdobnělína jména někým milovaného zvířete. Na tom ale nesejde. Většina chovatelů ví, že jim jejich Bela či Garp, Ušáček nebo Lora dali spoustu lásky, pokaždé je s nadšením vítali, poskytovali útěchu v těžkých časech. Prostě tady pro ně byli vždy a bezpodmínečně.

Poslední rozloučení s nimi je pro ně tedy důležité. V krematoriích k tomu bývá k dispozici rozlučková místnost nebo obřadní síň, kde se zvířetem mohou naposledy pobýt a vyprovodit ho na poslední cestu. S květinami, promítáním fotografií či pohyblivých obrázků toho nejlepšího z jejich společného života. Záleží jen na tom, co si lidé vyberou.

Někteří přitom zvolí i sledování žehu. Standardně je zvíře v kremační peci vždy samo, a majitel tak má jistotu, že dostane popel pouze svého mazlíčka. Ten si může vzít s sebou, umístit ho na zvířecím hřbitově, rozptýlit na vyspové loučce nebo použít pro výrobu trvalé vzpomínky.

BYZNYS S EMOCEMI?

Rituál rozloučení je pro mnoho lidí důležitý, umožňuje jim uvolnit smutek a je pevným bodem, od něhož může zarmoucený majitel pokračovat dál. Pro některé z nich je velkou útěchou, pokud si mohou ze zvířecího přítele něco ponechat.

Tomu vycházejí vstříc výrobci nejrůznějších individualizovaných upomínkových předmětů. Pracují se samotnými ostatky, především ale s popelem a zvířecí srstí a vyrábějí nejrůznější originální artefakty. Otisk tlapky do samotvrdnoucí hmoty je přitom tou nejobyčejnější možností. Movitý majitel si může nechat na zakázku zatavit popel do skla a odnést domů stálou připomínku zvířete v podobě srdce nebo těžítka. Pro náročné se nabízí dokonce umělé diamanty se zapracovanou srstí či popelem. Výroba takového diamantu probíhá podle certifikovaného chemického postupu z extrahovaného uhlíku ze zvířecího vzorku, vzniklá surovina se pak brousí do vysokého lesku jako pravé diamanty. Ne, není to levné. A ano, výrobci vydělávají na smutku pozůstalých. Ale znáte to, kde je poptávka...

Zkrátka v dnešní době, kdy téměř v každé druhé tuzemské domácnosti žije nějaký zvířecí mazlíček a jejich počet stoupá, především ve městech, se vyprovázení zvířecích kamarádů na onen svět stává součástí lidského života. A možná se právě nyní utvářejí nové, celospolečensky akceptovatelné rituály. Je jen na nás, aby byly důstojné a udržitelné.

“

Zřejmě miluji zvířata proto, že mi zlomí srdce jen jednou – když odejdou za duhový most.

I VE SVĚTĚ ZVÍŘAT MŮŽE PLATIT NOMEN OMEN

Všechna čistokrevná štěňata pocházející z jednoho vrhu musí nést jméno začínající stejným písmenem. Jak je to ale v případě, kdy máme štěně bez rodokmene či jsme si z útulku přivedli chlupáče, jehož jméno se nám nelíbí? A záleží vůbec na tom, jak na psa voláme?

Text – Miroslava Kohoutová

Reakce sledujících mého psiho blogu, které jsem vyzvala, aby se podělili o příhodu související s výběrem psiho jména, byly vskutku rozmanité a dokládaly, že diskuse mohou vyústit i ve větší či menší rodinné rozeprě. Třeba když jeden člen domácnosti chce pojmenovat chlupáče jako svoje oblíbené jídlo a ostatní s tím zásadně nesouhlasí. Zdá se ale, že je to jen lidský pohled na věc. Dobrou zprávou totiž je, že nějakou zásadní chybu při výběru udělat nelze a psa jeho jméno netrápí. „Roli spíš hrává ono známé ‚nomen omen‘. Tedy když psa pojmenujeme Rocky, Drago či jiným drsným jménem, může se stát, že to bude raubíř, který se bude drsně i chovat,” říká Petra Marečková, instruktorka a zakladatelka výcvikového centra Psi Park. Platí to ale i obráceně. „Měla jsem psa Jarečka a byl to takový hodný noumínek, takže to na něj v podstatě sedělo. Nebo můj borderák Červík je takové neustále se hemžící skupenství,” vyjmenovává instruktorka příklady, jak se jméno může svým způsobem promítat do povahy zvířete.

NEZNÁM TVOJI LIDŠTINU

Dříve se říkalo, že jméno by mělo obsahovat hlásku „r“, aby bylo důrazné. Podle instruktorky Marečkové to ale nemá žádný význam, protože psi nerozlišují jednotlivá slova, ale celkovou intonací a hlásky. „Neznají lidštinu, takže nevnímají slova jako taková. Mám Červíka a Čokoládu a používám pro ně přivolávací jména Čokí, Červí. Pro Červíka, kterého jsem měla dřív, ale bylo těžké pochopit, že nevolám na něj, ale na Čokoládu. Znělo mu to podobně,” vysvětluje na příkladu Marečková.

Výběr jména je v podstatě jen otázkou osobního vkusu, zaměřením majitele. Jeden horolezec svého psa pojmenoval Cepín a podobných příkladů lze najít spoustu. Čtenářky dívčích románů si možná vzpomenu na knihu Kopretiny pro zámeckou paní, v níž figuroval pes slyšící na vskutku neobvyklé jméno – „Pocem“.

Co je ale důležité, to je přivolávací jméno. „Podle mě hodně pomáhá, když volací jméno končí na dlouhé ‚i‘. Já nepoužívám volání ‚ke mně‘, ale na Čokoládu volám ono Čokí. Dlouhé ‚i‘ nám umožňuje jméno libovolně protáhnout, takže ho pes vnímá důrazněji.

“

Přinést si z útulku Igora, když se zdá, že je to typický Žeryk, může být pro nové majitele znervózňující.

Navíc jakékoliv jméno s ‚i‘ na konci nikdy nebude znít rozladěně. A právě o tom to je. My totiž nemusíme být našťvaní na psa, ale na cokoli jiného, nicméně pes k nám nebude chtít přijít, protože z nás bude cítit negativní emoci. S přivolávacím jménem končícím na ‚i‘ vysíláme emoci pozitivní,” je přesvědčena Marečková.

DNES JSI JEŠTĚ ALÍK, ZÍTRA UŽ BUDEŠ FERDA

Dilema řeší lidé, kteří si přivedou psa z útulku a jeho jméno se jim nelíbí. „Mít doma Igora, když se nám zdá, že je to typický Žeryk, může být pro nové majitele znervózňující,” říká Petra Marečková, která ale uklidňuje, že na tom, jak nového člena domácnosti přejmenujeme, nezáleží. „Říká se, že by se mělo střídat nové jméno se starým, já jsem v podstatě hned začala na psa volat novým jménem. Zavolala jsem Ájko, dala odměnu a do tří dnů měla fenka jasno, že je Ájka. Psi z útulků většinou buď netuší, jak se jmenují, nebo tím, jak je nikdo moc necvičil, není jejich reakce na jméno nikterak excelentní. Navíc pes nevnímá jméno jako my lidé,” vysvětluje Marečková. „Já jsem Alík,” tedy v psím světě není. „Pes také slyší na spoustu jmen,” dodává Marečková, která sama říká své Čokoládě ještě Lasičko či Lištičko a volá na ni Čokí. Důvody k obavám nejsou na místě ani při přejmenování starších psů. Zvíře si prý na nové jméno zvykne rychle. Při výběru zvířecího jména je ale dobré si uvědomit, zda nebude způsobovat nějaké nepříjemnosti. Třeba že se pes nebude jmenovat stejně jako některý lidský člen domácnosti.

Programovat ve škole roboty?

Moderní technologie jdou
nezadržitelně dopředu.
Proto i učitelé informatiky
ladí v létě formu.

Více na ChytréČesko.org

Společný projekt serveru Aktuálně.cz a Nadace
České spořitelny zaměřený na vzdělávání

yoggies

Zdraví začíná v misce®

REVOLUCE VE ZDRAVÉM KRMENÍ

PESTRÁ POTRAVA | INOVATIVNÍ RECEPTURY
PROBIOTIKA

★ ★ ★
**KRMTE
ZDRAVĚ
BEZ CHEMIE**

- 🐾 Granule lisované za studena s probiotiky
- 🐾 Syrová potrava B.A.R.F. s probiotiky a kloubní výživou
- 🐾 Jogurty pro psy a kočky
- 🐾 Pamlsky bez lepku
- 🐾 Přírodní doplňky potravy

Podpora imunitního systému

Kosti a klouby

Srdce a svaly

Střeva a zažívání

Ochrana buněk

www.yoggies.cz

V Yoggies máme pro zdravé krmení Vašich mazlíčků již vše!